

**WIELKIE
RELIGIE
ŚWIATA
W JĘZYKU
I KULTURZE**

**CHRZEŚCIJAŃSTWO
ISLAM
DIALOG**

WIELKIE RELIGIE ŚWIATA W JĘZYKU I KULTURZE

**CHRZEŚCIJAŃSTWO
ISLAM
DIALOG**

Redakcja naukowa
Magdalena Jaszczewska
Tatiana Kopac
Wanda Stec

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2022

Recenzenci
dr hab. Halina Chodurska, em. prof. UP
dr hab. Tadeusz Bogdanowicz, em. prof. UG

Redaktor Wydawnictwa
Paweł Wielopolski

Korekta tekstów w języku angielskim
Marta Noińska

Korekta tekstów w języku rosyjskim
Tatiana Kopac

Projekt okładki i stron tytułowych
Jan Rutka

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana z funduszu
Prodziekana ds. Nauki i Współpracy Międzynarodowej Wydziału Filologicznego
Uniwersytetu Gdańskiego oraz środków konferencji
„Wielkie religie świata w języku i kulturze. Chrześcijaństwo. Islam. Dialog”

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-337-0

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

11 Słowo wstępne

DZIEDZICTWO RELIGIJNE, TOŻSAMOŚĆ, SPOŁECZEŃSTWO

Aleksander Posacki

15 Nowe formy dialogu z islamem

Halina Wątróbska

31 O synkretyzmie na marginesie chrześcijaństwa i islamu

Karol Heldt

43 Mozarabowie: rola liturgii w zachowaniu tożsamości
kulturowej i religijnej

Marta Noińska

55 Wartości w orędziach bożonarodzeniowych Elżbiety II

Karolina Szwedzka

67 Antyhumanitarne i antychrześcijańskie
oblicze Ku Klux Klanu

ODZWIERCIEDLENIE WIELKICH RELIGII ŚWIATA
W KULTURZE I LITERATURZE

Żanna Śladkiewicz
79 «Страдающее средневековье», или христианская
иконография в кристалле современной смеховой
культуры

Aleksandra Klimkiewicz
95 Matka Boska Współczesna
w języku i kontekstach kultury masowej

Tatiana Kopaс
107 «Обучение душ». О роли духовной музыки

Liliana Kalita
125 „Swój wśród obcych, obcy wśród swoich”.
Kategoria swojskości/obcości w filmie *Muzułmanin*

Svetlana Pavlenko
139 Дихотомия «христианство–ислам»
в романе-предупреждении Елены Чудиновой
Мечеть Парижской Богоматери. 2048 год

Oksana Kadochnikova
155 Мусульманская теология по Кантемиру

ODDZIAŁYWANIE WIELKICH RELIGII
NA JĘZYKI ŚWIATA

Leonarda Dacewicz
167 „Przymusowy” kontakt dwóch kultur chrześcijańskich –
wschodniej i zachodniej – a imiennictwo Podlasia w drugiej
połowie XIX w. Rუსyfikacja imion Tatarów podlaskich

- Magdalena Jaszczewska*
181   Obraz ojczyzny w przysłowia­ch polskich i kazachskich.
Zarys problematyki

- Wanda Stec*
197   Arabski ślad w rosyjskim i polskim nazewnictwie roślin
leczniczych na tle łacińskiej nomenklatury naukowej

WYZWANIA WSPÓŁCZESNEJ DYDAKTYKI NAUCZANIA
JĘZYKA OBCEGO WOBEC WIELORELIGIJNEGO
I WIELOKULTUROWEGO AUDYTORIUM

- Ekaterina Slusar, Joanna Mampe*
213   Воспитание толерантности на уроках РКИ.
Установление контакта между учащимися разного
вероисповедания

- Małgorzata Marciszewska*
225   Система упражнений по теме «Религия»: из опыта
работы со студентами Гданьского университета